

Op bezoek bij onze buren.

Tot 2 jaar geleden was er voor onze gemeente nog eenmaal per maand een kerkdienst in Middelbert, daarvoor nog tweemaal per maand en voor het samengaan van de kerkelijke gemeente Middelbert met de kerkelijke gemeente Noorddijk (in de jaren '70) was er iedere zondag een kerkdienst in de Maartenskerk te Middelbert.

In 1974 ging het eigendom van deze kerk over naar de Stichting Oude Groninger kerken en vanaf die tijd zijn er regelmatig concerten, soms een begrafenisdienst en vanuit de gemeente Damsterboord nog eens per jaar, met Pinksteren, een muziekdienst.

Vanaf 2018 wordt deze kerk één zondag per maand gehuurd door de Roemeens-orthodoxe kerk.

In de werkgroep pastoraat waren we nieuwsgierig naar deze vorm van kerk-zijn en daar ontstond het idee om eens kennis te maken met onze "buren". Twee leden van deze groep maakten een afspraak met een Nederlandsprekend parochielid en waren op 2 november jl. te gast in de Maartenskerk in Middelbert. Hieronder leest u hun ervaringen.

Impressies van de Roemeens-orthodoxe kerkdienst in de Maartenskerk te Middelbert.

De priester is zojuist gearriveerd uit Tilburg als wij even na tien uur de kerk binnen gaan. Een jonge student uit Roemenië vertelt ons in het Engels iets over de diensten van deze dag. Tussen ongeveer half elf en elf uur begint de eredienst, daarna zal er nog een doopdienst volgen en een trouwdienst. Tot ver in de middag zijn er deze dag diensten. De Roemeens-orthodoxe kerk is altijd nauw verbonden geweest met het patriarchaat van Constantinopel en volgt de Byzantijnse liturgie, wel in de Roemeense taal.

De priester is intussen druk bezig met de voorbereidingen voor de dienst. In de vensterbanken bij de hoge ramen worden een twaalfstal iconen geplaatst. Op een tafel in het koor worden kleden gelegd en twee grotere iconen geplaatst met kaarsen.

Geleidelijk aan druppelen er bezoekers binnen, die elkaar warm begroeten. De bezoekers steken allemaal een kaarsje aan en begroeten de iconen met het kruisteken en een kus. Als de dienst begint zijn er zo'n veertig volwassenen en meer dan tien kinderen, waarvan de jongsten rond een jaar oud.

Voor aanvang van de dienst, leest de student ongeveer 30 minuten teksten voor als inleiding op de dienst. We begrijpen dat dit teksten zijn uit boeken, die horen bij deze periode van het kerkelijk jaar. Deze week beginnen bijna alle teksten met: "Verheug u..."; helaas kunnen wij het Roemeens niet verstaan.

De priester trekt zijn witte toga aan, maakt het wierookvat in orde, steekt de kaarsen aan en leest soms hardop gebeden voor bij de voorbereidingen.

De dienst begint met zijn gezang en het kerkje vult zich met zijn prachtige stem.

In de Roemeens-orthodoxe kerk, zoals in alle Oost-Europese en Russische kerken, is de liturgie het hoofdbestanddeel van de eredienst. Er wordt veel gezongen, waarbij twee prachtige vrouwenstemmen zich voegen bij de stem van de priester, die zowel teksten leest als zingt. De gemeente zelf zingt tijdens deze dienst niet mee, maar zegt wel hardop sommige teksten. En overal klinken de zuivere stemmen van de twee vrouwen er doorheen. Het is ontroerend mooi.

Op de tafel ligt de Bijbel met gouden omslag, de priester houdt het boek hoog en toont het aan de gemeente, alsof hij benadrukken wil: "Het gaat om het Woord" Regelmatig bewierookt hij het Boek en de iconen, zegenend legt hij soms zijn hand op een kinderhoofdje.

De hele dienst is in het Roemeens, alleen de Geloofsbelijdenis en het Onze Vader wordt ook in het Nederlands uitgesproken.

Afwisselend gaat mensen staan en weer even zitten, bezoekers komen binnen en gaan soms weer weg. De kinderen lopen rond of worden even mee naar buiten genomen.

Het gebeurt allemaal heel rustig en ontspannen.

Bij het eucharistie komen de mensen naar voren en ontvangen zij van de priester brood en wijn. Ook de (kleinste) kinderen doen hieraan mee. Al zien wij niet of zij een stukje brood of zoetheid ontvangen. Met een lepeltje krijgen zij ook "wijn".

Aan het einde van de dienst beklimt de priester de preekstoel en volgt er een korte preek, die intens door de gemeente gevolgd wordt met instemmend geknik.

Aan het einde van de dienst gaan de gemeenteleden om de tafel achterin de kerk staan, waar allerlei heerlijke hapjes op uitgesteld zijn, meegenomen door de bezoekers. De priester spreekt een kwartier teksten en gebeden uit, waarna de gemeenteleden zich tegoed kunnen doen aan hapjes en wijn. Het blijkt een maaltijd te zijn in verband met Allerzielen. De hapjes zijn speciaal voor de herinnering aan de nabestaanden extra bijzonder en lekker deze zondag.

We praten na met Elma, die ons bezoek deze zondag mogelijk maakte, van Roemeense afkomst is, maar wel Nederlands spreekt en met de jonge student. Mooi dat de kerk van Middelbert op deze manier gebruikt kan worden.

Om ongeveer half twee nemen we afscheid en nodigen hen uit om ook in de Stefanuskerk van Noorddijk een keer een dienst bij te wonen.

Ellen Rigtering

Ria van Dijk-Hilberts